

10. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Міністерства економіки України від 02 березня 2007 р. № 60. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0060665-07> (дата звернення 24.11.2022).

11. Murdoch C. Economic factors as objects of security: Economics security & vulnerability. Economics interests & national security. Lawrence. 2001. 867 p.

12. Шевченко М. М. Система критеріїв та показників оцінки поточної ефективності функціонування державного механізму реагування на загрози національним інтересам. Науково-інформаційний вісник Академії національної безпеки. 2015. № 1-2. С. 96-108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nivanb_2015_1-2_9 (дата звернення: 13.11.2022).

УДК 378

Коверза В. С.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту та фінансів,
заступник директора ННІУ МДУ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ОБЛІКУ І АУДИТУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Військовий стан в країні став своєрідним індикатором для суспільства на здатність об'єднання заради протидії російській агресії і миттєвого вирішення нагальних проблем. Подолання наслідків війни є спільним завданням для всіх і лише разом ми зможемо повернутися до звичного для нас життя, навчання та відпочинку. Сьогодні зумовлює необхідність урахування правил та умов безпечного освітнього процесу в умовах військового стану, забезпечення ефективного використання й поширення найкращих практик безпечного навчання в новій реальності. У 2022–2023 н. р. заклади вищої освіти працюють в військових умовах. Зважаючи на безпрецедентну невизначеність, спричинену збройним вторгненням російської федерації, та її ймовірний тривалий перебіг необхідно проаналізувати проблеми та шляхи їх вирішення в українських закладах вищої освіти під час військових дій.

Зміна парадигми освітнього процесу у закладах вищої освіти України обумовлена пріоритетними завданнями щодо забезпечення якості надання освітніх послуг. Освіта, на сьогодні, має бути гнучкішою і відкритою до змін. Проблеми якості знань і кваліфікації фахівців різних напрямів та галузей діяльності стають предметом професійних дискусій. Сьогодні держава розглядає освіту як один з важливих національних пріоритетів.

Головне сьогодні при підготовці фахівців з обліку і аудиту – навчити студента мислити самостійно, оскільки набуті фахові знання можуть через певний період втратити актуальність. Тому, освіта може бути досягнута лише шляхом внутрішнього розвитку особи. Освіта – це плід свободи в умінні виконувати завдання, а не примусове навчання, що передбачає вивчення на пам'ять сутності певних термінів, понять, формул і цілих параграфів, навіть підручників. Американські дослідники Роберт Б. Бар і Джон Таг відзначають, що в американській вищій освіті відбувається зміна парадигм: здійснюється перехід від

парадигми навчання до парадигми учення. Як відзначає німецький психолог М. Вертгеймер «освіта має бути розвиваючою, а не отупляючою і повинна орієнтуватися на сильних, а не на слабих властивостях осіб, що навчаються». Тому головним є не накопичення великого обсягу інформації і засвоєння готових знань, а розвиток здібностей до опанування методів пізнання, що дають можливість самостійно добувати знання, творчо їх переробляти. Для досягнення поставлених цілей в підготовці кадрів з обліку і аудиту необхідне оновлення змісту і структури сучасної освіти. Дане питання набуває в сучасних реаліях нового звучання і вимагає подальшого осмислення.

Переходи від однієї кількості спеціальностей різних рівнів до іншої, як в сторону їх збільшення так і в сторону їх зменшення вносять низку розбіжностей до розуміння логіки спадкоємності даних рівнів освіти, в процесах навчання студентів, взаємозв'язку навчальних планів. Аби усунути ці розбіжності, потрібно сформулювати концептуальні положення забезпечення спадкоємності всіх видів навчання. В основі таких положень можна користуватися відомою зі світової практики безперервністю становлення професіоналів: від простого – до складного, від часткового – до загального. Оптимальним при цьому є забезпечення закінченості освіти на кожному році навчання, а в окремих випадках і за семестрам або триместрам, із здобуттям відповідних сертифікатів або дипломів. Такий досвід накопичено в деяких країнах. Як варіант, у процесі підготовки бакалаврів на проміжному етапі, передбачати видачу дипломів молодшого спеціаліста, яка може надати можливість об'єктивно відображати рівень знань студентів старших курсів та за необхідності працевлаштування відповідно до рівня підготовки без подальшого навчання.

Дистанційне навчання - нова, сучасна технологія, яка дозволяє зробити навчання більш якісним і доступним. В умовах війни, з появою переміщених ВНЗ з окупованих територій зростає значення дистанційного навчання в контексті державного освітнього стандарту, в основі якого лежить системно-діяльнісний (компетентнісний) підхід. Застосування дистанційного навчання в ЗВО - це додатковий спосіб забезпечення безперервності і необхідної інтенсивності навчального процесу, співпраці між викладачами і студентами. В основі дистанційного навчання закладені педагогічні технології різномірного навчання, самостійність в самоосвіті студентів за різними освітніми областями, поєднання різних форм і методів взаємодії викладача та студента.

До форм системи дистанційного навчання можна віднести: лекції, семінари, лабораторні заняття, контрольні роботи, курсові роботи, заліки, іспити, консультації, самостійні роботи. Разом з тим, як будь-яка форма навчання, вона має той же компонентний склад: цілі, обумовлені соціальним замовленням для всіх форм навчання; зміст, також багато в чому визначений діючими програмами, стандартами для конкретного типу навчального закладу, методи, організаційні форми, засоби навчання.

Позитивними моментами дистанційної форми контролю є те, що здобувач отримує незалежну оцінку; робота здобувача може тривати і в період карантинів; полегшується робота викладача (при складанні та перевірці тестів); здобувачі можуть самостійно підвищувати рівень знань з даної теми, відпрацьовувати вміння та навички за допомогою спеціально створених тестів і тренажерів.

Платформа Moodle - модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище для вивчення дисциплін з обліку та аудиту. Це вільно

розповсюджувана програма, що дозволяє викладачам конструювати дистанційні курси з можливостями створення і розміщення навчальних матеріалів у вигляді файлів різних типів. При створенні курсу реалізована можливість роботи з такими інструментами, як глосарій, робочий зошит, лекція, тест, семінар, Wiki, форум, дошка оголошень опитування, чат, анкета, а також зв'язок користувачів системи за допомогою особистих повідомлень, розсилок, файлів. Викладачеві необхідно включати в дистанційне навчання ресурси і елементи, які б розкривали взаємозв'язок різних дисциплін освітньої програми, демонстрували прояв системних синергетичних ефектів в процесі вивчення дисциплін спеціальності «Облік і оподаткування».

По закінченні війни очікується формування нових ринкових структур, розвиток колективної і приватної власності, залучення іноземних інвесторів, що спричинить появу широкого кола внутрішніх і зовнішніх користувачів інформації фінансового стану підприємств, достовірності розмірів отриманих доходів, обґрунтованості витрат. У зв'язку з цим виникає необхідність розглядати бухгалтерський облік не лише як процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень, а ще і як процес дослідження спрямованого на виявлення, вимірювання, реєстрацію, накопичення, узагальнення, зберігання та передачу інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття змістовних та обґрунтованих рішень. Це зумовлено тим, що при досконалому нормативно-правовому регулюванні бухгалтерського обліку в країні, завжди існують суб'єктивні особливості в формуванні та висвітленні облікової інформації, які можуть бути враховані обліковою політикою підприємства і ті, що базуються на професійному судженні бухгалтера. Таким чином дії професійного бухгалтера, підтверджують, що вища бухгалтерська освіта відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерської освіти є такою, що потребує постійного вдосконалення. Підтверджує її складність та широкий спектр наукових досліджень в цьому напрямі. Адже, лише питання визначення справедливої вартості активів, не має уніфікованого підходу на міжнародному рівні, а це лише є одним із чинників різностороннього підходу до формування обліково-управлінської інформації, прийняття на її основі управлінських рішень та проведення подальших економічних розрахунків.

Негативним моментом сучасності є відсутність аудиторного навантаження за рахунок самостійної роботи студента на всіх рівнях. Оскільки, на рівні бакалавра, викладач допомагає студенту навчитись давати правильні відповіді на питання, на рівні магістра - питання завжди важливіші за відповідь, оскільки предметом науки є проблема, а вона, як мінімум, має два рівноцінні рішення, оскільки всі відповіді мають свої «+» та «-». Таким чином виникає проблема підготовки та використання конспектів лекцій для бакалаврів та магістрів. Конспекти лекцій для бакалаврів повинні бути на основі подання необхідної інформації, що відповідає напряму підготовки, а для магістрів такі, щоб спрямовувати здобувача визначати проблему, її складність та шляхи вирішення.

Підводячи підсумки, слід зазначити, що: бухгалтерська професія базується на наукових дослідженнях, результатах їх впровадження та професійній підготовці фахівців; ринок освітніх послуг з обліку і аудиту вийшов за межі національних кордонів, оскільки зростає кількість міжнародних операцій, а

міжнародна конкуренція в освіті щодо підготовки фахівців з обліку і аудиту сприятиме підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних підприємств та підвищує інвестиційну привабливість країни; застосування модульного контролю та методів прозорого оцінювання знань студентів підвищує довіру до освіти, та сприяє покращенню працевлаштування випускників вузів; потрібно змінювати критерії підготовки магістрів та філософію побудови навчально-методичного забезпечення підготовки таких фахівців, з урахуванням аспектів дослідницької роботи та креативності.

Література:

1. Дистанційне навчання українознавчих курсів для учнів з тимчасово окупованих територій. URL: <http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=439>

2. Волосюк М.А. Формування загальнонаукових та математичних компетентностей на матеріалах природничих наук за умов дистанційного або змішаного навчання. *Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу в умовах карантинних обмежень та дистанційного навчання*: збірник наук. пр. Харків: ХНУБА, 2021. С. 8-11.

3. Довбня Л. Е. Специфіка навчального процесу в умовах пандемії COVID-19 / Л. Е. Довбня, П. І. Довбня // *Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути*. Київ, 2020. С. 43-47.

УДК 061.3(063)

Кравченко О. В.

доцент кафедри

загального менеджменту та фінансів

Кузьмін С.С.

Студент гр. ОіОм-1-2022

Факультет Навчально-науковий

інститут управління

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

На сучасному етапі дедалі актуальнішими стають виявлення дисбалансу інтересів учасників управління оподаткуванням та розробка методичних підходів до досягнення балансу названих інтересів, для чого спочатку необхідно чітко та якісно інтерпретувати моделі поведінки учасників управління оподаткуванням. Розглянемо наявні підходи щодо ідентифікації моделей поведінки економічних суб'єктів у сфері оподаткування. У процесі оподаткування економічні суб'єкти обирають різні варіанти поведінки – від грамотного управління оподаткуванням до ухиляння від сплати податків.

Актуальність розгляду цієї проблеми зумовлена, з одного боку, удосконаленням інструментів податкового контролю за діяльністю економічних суб'єктів та використанням для цього широких можливостей новітніх інформаційних технологій, а з іншого боку – сучасними підходами в галузі бухгалтерського та управлінського обліку, системного аналізу та управління ризиками, що дозволяє економічним суб'єктам удосконалювати свою облікову та